

[Poul Møller.]

Vi vil alle gerne se, at vort samfund indrettes på bedste vis og med rige muligheder for alle. Uenigheden fremstår langt snarere, når spørgsmålet melder sig om tempo, rækkefølger og midler.

Det er en hyppigt anført betragtning, at den utvivlsomme rigdom, vi oplever i disse år, skulle gøre det til en smal sag for os alle at løse de offentlige opgaver let og smertefrit. Argumentet er imidlertid lige til at snuble over, fordi det tilsyneladende overser den kendsgerning, at den første forudsætning for at løse rigdommens problemer er at bevare rigdommen. Lige så sandt som det gamle ord var, at man ikke kan spise kagen, før den er bagt, lige så sikkert er det, at vi ikke har brev på en fortsat øget produktion og en fortsat velstandsudvikling, hvis vi hvert år vil overføre tusinder af menneskers arbejdskraft til offentlig virksomhed fra privat virksomhed. Landets økonomi lider under, at så mange socialdemokrater med vore ministre i spidsen er snublet over argumentet.

Støttet af en gruppe venstreintellektuelle fører socialdemokratiets talsmænd argumentationen videre ved at sige, at det er os på den anden side, der er grebet af en forbrugsdille. Vi ligger under for storkapitalismens umættelige trang til at forøge omsætningen, men at de sandelig foretrækker universiteter for plasticfabrikker. Også det argument falder mange for. For der er jo ingen tvivl om, at vi herinde med et meget stort flertal ville foretrække uddannelsessteder fremfor plasticfabrikker, hvis vi skulle afgøre det, men vi har jo ingen garanti for, at det netop bliver plasticfabrikker, der lukker, fordi vi forcerer de offentlige investeringer. I øvrigt forstår jeg ikke, hvorfor det altid skal gå ud over plasticproduktionen.

Vi kunne meget vel risikere, at det tværtimod blev eksporterhvervene, der først kom til at lide under mangel på arbejdskraft, fordi den ikke kan byde arbejdskraften op på samme måde, som andre kan,

og vort valutaunderskud er jo stort nok i forvejen.

Hertil svarer så de vaskeægte socialdemokratiske økonomer, at investeringskontrollen er udvejen. Jeg tror — uden dermed at ville gøre ham til økonom — at det ærede medlem hr. Peter Nielsen var inde på en tilsvarende tanke. Men så havner vi for det første i en skrækkelig reguleringsøkonomi. Og for det andet har vi set så mange offentlige fejlinvesteringer, at man næppe skal forvente, at noget bliver bedre ved at lade det offentlige kontrollere erhvervslivets frie investeringer. Derfor er der ingen anden udvej end at finde en velovervejede balance og lægge de offentlige budgetter således til rette, at man sikrer en ubrudt vækst.

Vel siger den højtærede statsminister, at væksten jo netop er sikret. Hans åbningstale gav udtryk for en fortsat fremgang i dansk økonomi. Han var dog selv klar over, at der var problemer, idet han tilføjer, at væksten har medført — jeg citerer —

„... et betydeligt underskud på betalingsbalancen, stigende priser og høj rente.“

Og det er så sandt, som det er sagt. Men det viser jo også, at man ikke har fundet balancen. I fjor havde vi et betalingsbalanceunderskud på 1,3 milliarder kr.; handelsbalanceunderskuddet var naturligvis meget større, men et betalingsbalanceunderskud på 1,3 milliarder kr. Skal vi tro på vismændenes netop offentliggjorte rapport, vil det i år blive større. Det vil sige, at vi i løbet af 1964 og 1965 har forringet vor betalingsbalance over for udlandet med meget nær ved 3 milliarder kr. Enhver kan dog se, at dette ikke kan blive ved, og at det er udtryk for en alvorlig sygdom i vor økonomi. Alt, hvad vi har opnået af valutareserve, ville være sat til i løbet af disse to år, hvis ikke privat og offentlig låntagning i udlandet havde camoufleret sandheden. Med alle hænder i arbejde, altså på et tidspunkt, da vor indtjening har nået et maksimum, lever vi på underskud og på lån. Også dette på et tidspunkt, da produk-